

54. rahvusvaheline Ballaadikomisjoni konverents

16. traditsioonilise laulu konverents

Laulud arhiivides ja kogukondades: tekstid ja elavad praktikad

Traditsioonilised laulud ja ballaadid ringlevad laulvate kogukondade ning mitmesuguste arhiivikeskkondade vahel, vastastikuse vahetuse käigus pidevalt muutudes. Ringlusvõimalused on eriti digiajastul sageli ettearvamatud, tulemuseks võib olla väljakujunenud hierarhiate kõigutamine ja uute sotsiaalsete ja kultuuriliste struktuuride kujunemine.

Tänapäevane arhiivikäsitlus hõlmab laia valikut säilituspaiku – trükitekstid, käsikirjad, audio- ja videomaterjalid, raamatukogud ning digiplatvormid –, mida haldavad kas üksikisikud või kogukonnad (Manoff 2004, Zavala jt 2017). Institutsionaalsed arhiivid toimivad kultuurimälu vahenditena ja saavad tähtsaks ajal, mil kogukondliku traditsiooni järjepidevus katkeb. Samas peegelduvad neis arhiivides võimustruktuurid, formaalsed regulatsioonid ja kanoniseerimispraktikad (Stoler 2009). Kogukondlikud ja isiklikud kogud –mitteinstitutsionaalsed, vernakulaarsed arhiivid – on enamasti paindlikumad, kujunenud kohalikest väärtustest ja isiklikest huvidest lähtudes.

Laulmise ja rituaalide kaudu säilitavad kogukonnad kohalikke tähendusi ja läbielatud kogemusi, mis jäävad suuresti välja nii institutsionaalsetest kui kogukondlikest arhiividest. Ühislaulmine kannab endas elemente, mida ei saa lõpuni arhiveerida ega talletada – see kutsub esile emotsionaalseid ja kehalisi reaktsioone, toetab kogukondlikku kuuluvustunnet ning samas võib mõjuda piire kehtestavalt või väljalülitavalt.

Kutsume arutlema lauljate ja eri tüüpi arhiivide vaheliste suhete ning laulude ja lauluga seotud materjalide vahetuse üle. Inspiratsiooniks ja edasiarendamiseks pakume järgmisi arutelu-teemasid:

- Laulude ringlemine eri tüüpi arhiivide ja elavate kogukondlike praktikate vahel nii enne kui ka pärast internetiajastu algust.
- Ühislaulmine kui kaasamise ja välistamise praktika: kuuluvustunde ja piiride loomine, intersektsionaalsus.
- Kogukondlike piiride ületamine laulude, laulmise ja seotud arhiivipraktikate kaudu: rahvusülesus, mitmikidentiteedid, kultuuriline hübriidsus, konflikt, omastamine.
- Rituaalne laulmine ning muud kehalised ja muusikalised praktikad läbielatud kogemuses ja arhiivirepresentatsioonides.
- Individuaalse laulmiskogemuse afektiivsed ja kehalised aspektid ning nende dokumenteerimise väljakutsed.
- Oodatud on nii uuenduslike uurimismeetodite tutvustused kui ka sissevaated väljakujunenud laulualastes teooriatesse.

Konverentsi töökeel on inglise keel.

Palun saatke 250–300-sõnalised ingliskeelsed teesid ja andmed enda kohta hiljemalt **30. jaanuariks 2026** aadressile efa.conference@folklore.ee. Kinnitusteate saadame kõigile osalejatele kohe pärast teeside kättesaamist. Ettekannete aktsepteerimisest anname teada hiljemalt 20. veebruaril 2026.

Kutsume esinejaid oma ettekannetes kasutama ka audio- või visuaalsalvestusi, kuna tehnilised võimalused on kohapeal olemas.

Korraldajad: Janika Oras, Liina Saarlo, Andreas Kalkun, Olha Petrovych, Mia Marta Ruus

Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Rahvaluule Arhiiv
Vanemuise 42, 51003 Tartu
efa.conference@folklore.ee

Konverentsi veebileht: <https://www.folklore.ee/KfV2026/>

Eesti Kirjandusmuuseum: <https://www.kirmus.ee/>

Eesti Rahvaluule Arhiiv: <https://www.folklore.ee/era/>

Rahvusvaheline Ballaadikomisjon: <https://kfweb.org/>

Kirjandus:

Manoff, Marlene. 2004. "Theories of the Archive from Across the Disciplines." Portal: Libraries and the Academy 4 (1): 9–25.
<https://dspace.mit.edu/bitstream/handle/1721.1/35687/4.1manoff.pdf>.

Stoler, Ann Laura. 2009. Along the Archival Grain: Epistemic Anxieties and Colonial Common Sense. Princeton, NJ: Princeton University Press.

Zavala, Jimmy, Andrea A. Migoni, Michelle Caswell, Noah Geraci, and Marika Cifor. 2017. "A Process Where We're All at the Table: Community Archives Challenging Dominant Modes of Archival Practice." Archives and Manuscripts 45 (3): 202–215.

